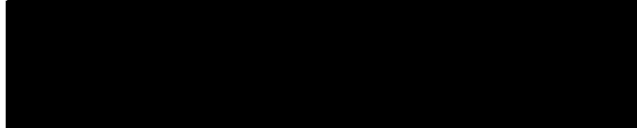

SÖKANDE

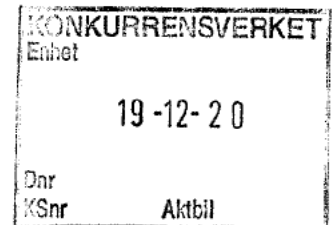

MOTPART

Karolinska Institutet
171 77 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar yrkandena om att förvaltningsrätten ska besluta att tilldelningsbeslutet den 28 februari 2019 utgör ett tilldelningsbeslut i upphandlingen och att KI ska publicera ett nytt tilldelningsbeslut i TendSign.

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning i övrigt.

Dok.Id 1168053

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd33.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	-	måndag–fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Karolinska Institutet ("KI") genomför en upphandling av ramavtal avseende upphandlingskonsulter, dnr 2-5754/2018 ("upphandlingen"). Upphandlingen är uppdelad i fyra delområden: forskningsutrustning och laboratoriematerial (delområde 1), IT (delområde 2), fastighetsnära varor och tjänster samt entreprenad (delområde 3) och övriga varor och tjänster (delområde 4).

Av upphandlingsdokumentet framgår bl.a. att olika kravspecifikationer gäller för de olika delområdena och att anbudsgivarna ska kunna tillhandahålla kompetens med relevant inriktning för det aktuella området. I anbudsinbjudan anges även att KI:s avsikt är att teckna avtal med de tre anbudsgivare per delområde som har lägst pris, under förutsättning att tillräckligt antal anbud kan antas.

Den 8 februari 2019 meddelade KI ett tilldelningsbeslut med en avtalsspärr t.o.m. den 18 februari 2019 ("det första tilldelningsbeslutet"). Efter att underrättelse om tilldelningsbeslutet hade skickats ut mottog KI uppgifter om att det skulle ha förekommit kartellbildning och oegentligheter i samband med anbudsgivningen, varvid KI inledde en utredning. Den 13 februari 2019 beslutade KI, med hänvisning till oförutsedda omständigheter, att förlänga avtalsspärren t.o.m. den 25 februari 2019. Samma dag beslutade KI även att rätta det första tilldelningsbeslutet avseende skrivfel i numreringen i hänvisningarna till upphandlingsdokumentet ("rättelsen").

Den 27 februari 2019 beslutade KI att påståendena om kartellbildning och oegentligheter saknade grund. I beslutet meddelade KI att det första tilldelningsbeslutet och rättelsen stod fast, samt att avtalsspärren förlängdes t.o.m. den 11 mars 2019.

Den 28 februari 2019 meddelade KI ett nytt tilldelningsbeslut ("det nya tilldelningsbeslutet") i vilket vinnande anbud i upphandlingen tillkännagavs.

Dessa vinnande anbud var desamma som i det första tilldelningsbeslutet. Genom det nya tilldelningsbeslutet återkallades samtliga tidigare beslut och meddelanden. Samtidigt förlängdes avtalsspärren t.o.m. den 12 mars 2019.

[REDACTED] lämnade anbud för delområde 1 och delområde 4 men anbuden förkastades för båda delområdena.

YRKANDEN M.M.

[REDACTED] yrkanden och grunder

[REDACTED] ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att det nya tilldelningsbeslutet från den 28 februari 2019 utgör ett tilldelningsbeslut i upphandlingen, att det beslutet och alla tidigare beslut i upphandlingen dras tillbaka alternativt kompletteras med skälen för beslutet samt att KI ska publicera ett nytt tilldelningsbeslut i upphandlingsverktyget TendSign. [REDACTED] yrkar även att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen avbryts och görs om.

KI har brutit mot likabehandlingsprincipen eftersom [REDACTED] inte har informerats om möjligheten att ställa frågor i TendSign efter sista dagen för frågor och efter anbudstiden. KI har brutit mot transparensprincipen genom att inte publicera väsentlig information av intresse för alla anbudsgivare i TendSign, som t.ex. frågor och svar. KI har därmed inte säkerställt att alla anbudsgivare haft tillgång till samma information och fått den samtidigt. Istället har KI fabricerat en handling med frågor och svar i syfte att kunna ställa nya krav efter att anbudstiden löpt ut. Vidare har KI brutit mot transparensprincipen genom att ge sig själv en subjektiv rätt att begära in bevis utan närmare precisering av hur detta ska ske. KI:s bedömning av de inskickade uppgifterna har skett på oklara grunder utan stöd i förfrågningsunderlaget.

KI har brutit mot proportionalitetsprincipen genom att uppställa kravet på att en och samma konsult ska ha slutfört minst tio upphandlingar. Kravet framgår inte av kravspecifikationen samt infördes efter anbudstidens slut. Begreppen "har slutfört" och "ansvarig upphandlare" definieras inte i upphandlingsdokumentet och är inte samma sak. Därtill är kravet på att en anbudsgivare ska ha ansvarat för "hela upphandlingsprocessen för offentlig sektor" oproportionerligt eftersom den enda personen som eventuellt uppfyller det är Sveriges civilminister (som dessutom tjänstgjort i mindre än fem år) och eftersom upphandlingsprocessen i en offentlig verksamhet består av många steg (från behovsanalys till avtalsförvaltning) vilket resulterar i att mer än en person genomför och/eller ansvarar för olika steg i denna process. [REDACTED] konsult har deltagit i upphandlingarna som medlem i upphandlingsteamet, inte som avtalscontroller. [REDACTED] konsult deltog i upphandlingar som varit så omfattande att de aldrig gjorts av en person, däremot var det alltid en som var angiven som ansvarig upphandlare i TendSign. KI har även tagit referenser på [REDACTED] konsult trots att något krav på referenspersoner eller referensuppdrag inte framgår av upphandlingsdokumentet och låtit obehöriga personer få tillträde till dessa uppgifter under upphandlingsprocessen.

Genom att efter anbudstiden föra in kravet på att en och samma konsult ska ha utfört upphandlingarna för att visa att kravet på kompetens och erfarenhet är uppfyllt, har KI gjort väsentliga ändringar i förfrågningsunderlaget. Ytterligare en väsentlig ändring är att KI ersatte fast pris med takpris den 17 december 2018, vilket var sista dagen för anbudsgivarna att erhålla svar från KI. [REDACTED] fick därför aldrig möjlighet att ställa följdfrågor avseende denna väsentliga ändring. Upphandlingen bör därför göras om.

Vidare har KI:s medarbetare fabricerat innehållet i protokollet från [REDACTED] anbudspresentation och ignorerat firmans justeringar i syfte att kunna diskvalificera [REDACTED]. Avseende brevet om kartellbildning misstänker [REDACTED] att KI fabricerat detta för att sätta press på [REDACTED] under avtalsspärren i syfte

att avstyra en överprövning. [REDACTED] har frågat KI om när, hur och av vem brevet skickades till KI men inte fått svar.

KI har även hänvisat till sin ansvariga upphandlares e-postadress och upphandlingsenhetens e-postlåda. Därigenom har KI uppmanat [REDACTED] att använda osäkra kommunikationskanaler istället för TendSign. Det innebär att alla medarbetare kunnat ta del av handlingarna. Dessutom blir de allmänna handlingar som kan begäras ut. KI kan inte garantera att endast behöriga personer har haft tillträde till de uppgifter som [REDACTED] skickat till KI på elektronisk väg. Vidare har två tidigare vinnande anbudsgivares konsulter fortsatt att arbeta på KI:s upphandlingsenhet, varför dessa kan ha haft tillgång till [REDACTED] anbud under upphandlingsprocessen och fått en otillbörlig fördel. Det kan inte klarläggas om någon obehörig tagit del av uppgifterna. KI bör därför göra om upphandlingen eller åtminstone utesluta de två konsulterna som haft tillgång till KI:s administrativa system med hänvisning till 4 kap. 8 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling ("LOU"). KI har inte bevisat att konsulterna inte har haft insyn i upphandlingen. Därtill anställdes Ecenea Region Stockholm AB:s ("Ecenea") konsult av KI strax efter tilldelningsbeslutet och han kan därför ha haft samma behörighet som övriga medarbetare på KI.

KI har uppsåtligen vilselett [REDACTED] och skapat förvirring i upphandlingen genom att vid upprepade tillfällen skicka nya, icke-kompleta beslut med nya avtalsspärrar via e-post. KI har velat få [REDACTED] att tro att nya tilldelningsbeslut har publicerats och att avtalsspärren har förlängts trots att varken rättelser eller beslut har publicerats i TendSign. Inte heller utredningen om kartellbildning publicerades i TendSign. Syftet med vilseledandet har varit att minska risken för överprövning innan den ursprungliga avtalsspärren löpte ut. Det e-postmeddelande som KI skickade till [REDACTED] den 13 februari 2019 (med en rättelse av det första tilldelningsbeslutet och information om ny avtalsspärr) framgår inte av KI:s e-postloggar. KI har avsiktligt raderat e-postmeddelandena och därmed undanröjt bevis för detta. [REDACTED] har begärt ut

handlingar från e-postloggen och även efterfrågat varför vissa meddelanden försvunnit men inte fått svar av KI.

Slutligen innehöll det nya tilldelningsbeslutet ingen information om skälen till beslutet, vilket står i strid med 12 kap. 12 § LOU. [REDACTED] har frågat KI om det nya beslutet var ett nytt tilldelningsbeslut men fick inget svar. [REDACTED] begär därför att det icke-kompleta nya tilldelningsbeslutet och samtliga tidigare beslut i upphandlingen först publiceras och sedan dras tillbaka av KI i TendSign. Därefter kräver [REDACTED] att ett nytt komplett beslut, inklusive skälen för beslutet, publiceras i TendSign.

[REDACTED] kommer att fortsätta lida skada pga. förtal från KI:s sida. [REDACTED] kommer att lida skada i framtiden om de två vinnande anbudsgivare Sidecore AB ("Sidecore") och Ecenea inom delområde 1 tillåts fortsätta göra affärer med KI när [REDACTED] har diskvalificerats på felaktiga grunder för detta delområde. [REDACTED] kommer att lida skada om den inkompleta prövningen av dess anbud, som lett till den felaktiga diskvalificeringen för delområde 4, inte rättas till.

KI:s inställning

KI bestrider [REDACTED] yrkanden och yrkar för egen del att ansökan om överprövning ska avslås. Upphandlingen har genomförts i enlighet med bestämmelserna i LOU och KI har inte brutit mot någon av principerna för offentlig upphandling. Utvärderingen har genomförts korrekt och på rätta grunder. [REDACTED] kan inte anses ha lidit skada eller riskerat att lida skada.

Kravspecifikation i punkt 5.2.2

Enligt KI uppfyllde [REDACTED] inte kraven för delområde 1 respektive delområde 4 varför [REDACTED] anbud förkastades. Mot bakgrund av KI:s behov av erfarna upphandlingskonsulter ska konsulten enligt kravspecifikationen ha

slutfört minst tio upphandlingar under de senaste fem åren. Flera anbud godtogs. [REDACTED] konsult har deltagit i upphandlingar på KI som avtalscontroller och alltså inte som ansvarig upphandlare, varför [REDACTED] anbud inte uppfyller det obligatoriska kravet. Anbudsgivaren ska kunna verifiera att de återgivna upphandlingarna är korrekta. KI kan begära in bevis på eller kontrollera anbudsgivarens uppgifter, vilket framgår av upphandlingsdokumentet och därför var känt för alla anbudsgivare under upphandlingen.

Frågor och svar samt kompletteringar i TendSign

Av förfrågningsunderlaget framgår att frågor angående upphandlingen ska hanteras via TendSign. Kommunikering och underrättelse av samtliga beslut under upphandlingen har publicerats i TendSign. När KI publicerar t.ex. ett massbrev eller ett beslut via TendSign skickas ett automatiskt e-postmeddelande till deltagande anbudsgivare. Ansvarig upphandlare står som avsändare på e-postmeddelandet. I det nya tilldelningsbeslutet redogjorde KI för vinnande anbud i upphandlingen för respektive delområde. Till beslutet bifogades också utvärderingsrapporten för upphandlingen där KI:s slutsatser för respektive anbudsgivare presenterades. Beslutet innehöll information om avtalsspärr, vilket skickades till [REDACTED] och samtliga anbudsgivare. Den 11 mars 2019 lämnade KI ut brevet om kartellbildning med vissa uppgifter maskade och den 14 mars 2019 lämnades brevet ut i dess helhet till [REDACTED].

Insyn i upphandlingen

Konsulter på KI:s upphandlingsenhet har inte tillgång till enhetens ärendehanteringssystem och därmed inte heller den gemensamma e-postadressen. I motsats till vad [REDACTED] påstått har konsulterna därmed inte haft insyn i upphandlingen.

Kravspecifikation för pris

KI har i kravspecifikationen för respektive delområde efterfrågat konsulternas pris per timme och angett att fast pris gäller vid avrop. I frågor och svar den 17 december 2018 uppgav KI att lämnade priser inte får överstigas vid förnyad konkurrensutsättning. Vid tidpunkten återstod tio dagar av fråge- och svarsperioden vilket enligt KI var tillräckligt för att anbudsgivarna skulle kunna erbjudas att justera sina priser. Syftet med förtydligandet var att anbudsgivarna inte skulle kunna lägga låga priser vid upphandlingen för att sedan lägga högre priser i samband med faktiskt avrop. Detta utgör inte en väsentlig ändring av förfrågningsunderlaget.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Enligt 4 kap. 2 § LOU får en upphandling inte utformas i syfte att undanta den från lagens tillämpningsområde och får inte heller utformas i syfte att begränsa konkurrensen så att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas på ett otillbörligt sätt.

Förvaltningsrättens bedömning

Prövningens ram och frågan i målet

Förvaltningsrätten noterar inledningsvis att [REDACTED] har framfört kritik mot KI:s agerande under upphandlingsförfarandet. Förvaltningsrätten är inte

tillsynsmyndighet över KI:s upphandlingsenhet. [REDACTED] synpunkter i detta avseende föranleder därför inte någon åtgärd från förvaltningsrättens sida. Frågan i målet är om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på de grunder som [REDACTED] har fört fram.

Förvaltningsrätten konstaterar att det i målet är ostridigt att det nya tilldelningsbeslutet från den 28 februari 2019 är det tilldelningsbeslut som gäller för upphandlingen och har ersatt de tidigare besluten. Av 20 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Om en ansökan om överprövning bifalls är det alltså endast dessa två rättsföljder som rätten kan besluta om. Det saknas därmed stöd i lagen för förvaltningsrätten att besluta om de åtgärder som [REDACTED] har begärt. [REDACTED] yrkanden om att förvaltningsrätten ska besluta att tilldelningsbeslutet från den 28 februari 2019 utgör ett tilldelningsbeslut i upphandlingen och att KI ska publicera ett nytt tilldelningsbeslut i TendSign ska därför avvisas.

Finns det skäl att ingripa mot upphandlingen på de grunder som [REDACTED] har fört fram?

Huvudprincipen i mål om överprövning enligt LOU är att parterna själva bär ansvaret för utredningen och domstolens prövning är begränsad till vad parterna har fört fram. Den part som gör gällande att en upphandling är felaktig ska på ett klart sätt ange vilka omständigheter talan grundas på (RÅ 2009 ref. 69). Av detta följer att domstolens utredningsskyldighet är begränsad. Utgångspunkten är att den som påstår något även har bevisbördan för påståendet. I vissa fall kan dock bevisbördan gå över på motparten om den part som påstår något har uppfyllt sin bevisbörda (Asplund m.fl.,

Överprövning av upphandling – och andra rättsmedel enligt LOU och LUF, 2012, s. 289).

Överprövningen tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om den upphandlande enheten förfarit formellt korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU. Endast om den upphandlande myndigheten tagit ovidkommande hänsyn eller påtagligt avvikit från de kriterier som angetts i upphandlingsdokumenten kan det bli aktuellt att ingripa mot en upphandling på denna grund (HFD 2013 ref. 5). Vidare ska sökanden visa att denne har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som påtalats för att grund för ingripande mot upphandlingen ska föreligga (HFD 2013 ref. 53).

Förvaltningsrätten konstaterar att det både saknas utredning och stöd i den befintliga utredningen till styrkande av flertalet av [REDACTED] påståenden, t.ex. att KI uppsåtligen skulle ha vilselett [REDACTED] och medvetet skapat förvirring i upphandlingen. Det finns inte heller något stöd för invändningen att KI skulle ha fabricerat brevet om kartellbildning, protokollet från [REDACTED] anbudsrepresentation eller dokumentet med frågor och svar. Därtill anser förvaltningsrätten att påståendet om att brevet om kartellbildning utgör förtal från KI:s sida saknar grund.

Högsta förvaltningsdomstolen har uttalat att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när (RÅ 2002 ref. 50). Ett visst utrymme för bedömning måste alltså godtas. Ett förfrågningsunderlag ska dock vara så klart och tydligt utformat att en anbudsgivare på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat. En upphandlande myndighet har dock stor frihet att utforma utvärderingsmodeller och att utvärdera anbuden (RÅ 2010 ref. 78).

Grundläggande är att leverantörer behandlas likvärdigt och icke-diskriminerande och att upphandlingen genomförs på ett öppet sätt (HFD 2012 ref. 48 I-II).

Syftet med kraven på kompetens och erfarenhet i kravspecifikationen är att säkerställa att leverantören har den kapacitet som krävs för att utföra kontraktet som ska tilldelas, som bl.a. innefattar uppdrag av att genomföra hela upphandlingsuppdrag från början till slut. Kraven har ett naturligt samband med upphandlingsföremålet. Med hänsyn till detta samt upphandlingsföremålets art och omfattning framstår både kravet på att konsulten ska ha minst fem års erfarenhet av att huvudsakligen ha arbetat med att genomföra och ansvarat för hela upphandlingsprocessen inom offentlig sektor respektive kravet på att de 10 referensupphandlingarna ska ha utförts av samma ansvariga upphandlare, som lämpliga och effektiva. Kraven får därmed anses proportionerliga.

Enligt punkt 5.2.2 och 5.5.2 i kravspecifikationen ska konsulten bl.a. under de senaste fem (5) åren ha slutfört minst tio (10) upphandlingar varav minst tre (3) upphandlingar är över tröskelvärdet inom delområdet. Förvaltningsrätten konstaterar att det följer av ordalydelsen i de obligatoriska kraven att det är *en* konsult som avses och att det alltså är den konsulten som ska ha utfört upphandlingarna. Däremot framgår inte direkt av ordalydelsen att det endast är upphandlingar där konsulten varit ansvarig upphandlare som avses. Det har inte kommit fram skäl att ifrågasätta vad KI har fört fram om att endast den ansvariga upphandlaren kan slutföra en upphandling, och därmed ha helhetsansvaret. Med hänsyn till upphandlingsföremålet, vad som i övrigt framgår av upphandlingsdokumentet samt den kunskap som en leverantör av upphandlingskonsulttjänster rimligen bör ha, framstår det som en rimlig och relevant tolkning av kraven att konsulten ska ha varit ansvarig upphandlare för de upphandlingar som avses. [REDACTED] har även fått förtydligande information om de aktuella kraven från KI. Det får därmed anses ha varit tillräckligt tydligt vad kraven innebar för att anbudsgivarna skulle kunna

lämna konkurrenskraftiga anbud. Därtill framgår uttryckligen i kraven att bevis kan komma att begäras in. Förvaltningsrätten anser vidare att [REDACTED] inte har visat att firman inte fått möjlighet att lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud eller att firman inte haft samma förutsättningar som andra anbudsgivare och att den därmed har lidit skada eller riskerat att lida skada. Förvaltningsrätten bedömer därmed att varken de aktuella kraven eller KI:s tolkning och tillämpning av kraven kan anses strida mot upphandlingsdokumentet eller mot några av principerna i 4 kap 1 § LOU.

[REDACTED] har även gjort gällande att två konsulter som vunnit en tidigare upphandling har arbetat kvar på KI:s upphandlingsenhet och att de därmed kan ha haft tillgång till KI:s administrativa system under den aktuella upphandlingsprocessen. [REDACTED] menar att dessa två konsulter ska uteslutas med stöd av 4 kap 8 § LOU. Enligt förvaltningsrätten finns det ingen anledning att tro att konsulterna haft sådana dubbla funktioner att de haft möjlighet att styra eller påverka framtagandet av upphandlingsdokumenten i en för dem fördelaktig riktning. Någon presumtion för att de fått en konkurrensfördel kan inte anses föreligga. Även om tidigare erfarenhet av att arbeta hos upphandlande organisation med upphandlingsföremålet kan medföra vissa generella fördelar för en anbudsgivare framgår inte att Sidecore och Ecenea har gynnats på ett otillbörligt sätt på grund av detta. Det [REDACTED] har fört fram visar inte heller att konsulternas koppling till KI medfört att anbudsgivarna fått en konkurrensfördel. Att de skulle haft otillbörlig insyn i upphandlingen understöds inte av utredningen i målet och tillbakavisas av KI. Invändningen framstår enligt förvaltningsrätten som ogrundad. Det har inte kommit fram något som visar att de faktiskt haft insyn eller haft tillgång till sekretessbelagd information om upphandlingen. Sammantaget anser förvaltningsrätten att det saknas skäl för ingripande med stöd av 4 kap. 8 § LOU samt att varken principen om likabehandling eller någon annan bestämmelse i LOU har åsidosatts.

Inte heller det [REDACTED] fört fram om att KI gjort väsentliga ändringar avseende pris och krav eller det firman i övrigt har åberopat visar att KI har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller nån annan bestämmelse i LOU. [REDACTED] kan därför inte anses ha lidit skada till följd av KI:s agerande i samband med upphandlingen. Förvaltningsrätten konstaterar även att det nya tilldelningsbeslutet från den 28 februari 2019 uppfyller kraven i 12 kap. 12 § LOU. Som [REDACTED] själv fört fram innehåller det nya beslutet samma resultat som det första. Med hänsyn till utgången av prövningen av de obligatoriska kraven samt utvärderingen framstår den information om prövning och utvärdering som framgår av bilaga 7 till beslutet som tillräcklig. Av det nya tilldelningsbeslutet framgår även att samtliga tidigare beslut återkallats. [REDACTED] yrkande om att beslutet och alla tidigare beslut i upphandlingen dras tillbaka alternativt kompletteras med skälen för beslutet föranleder därför ingen åtgärd från förvaltningsrätten.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att [REDACTED] inte har visat att det finns skäl för ingripande i upphandlingen. Ansökan om överprövning ska därför avslås i dessa delar.

Övrig upplysning

Förvaltningsrätten har denna dag även avgjort målen 3606-19 och 5514-19 gällande samma upphandling (dnr 2-5754/2018).

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Amanda Andersson
Förvaltningsrättsfiskal

Föredragande jurist Kajsa Sjerén har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

